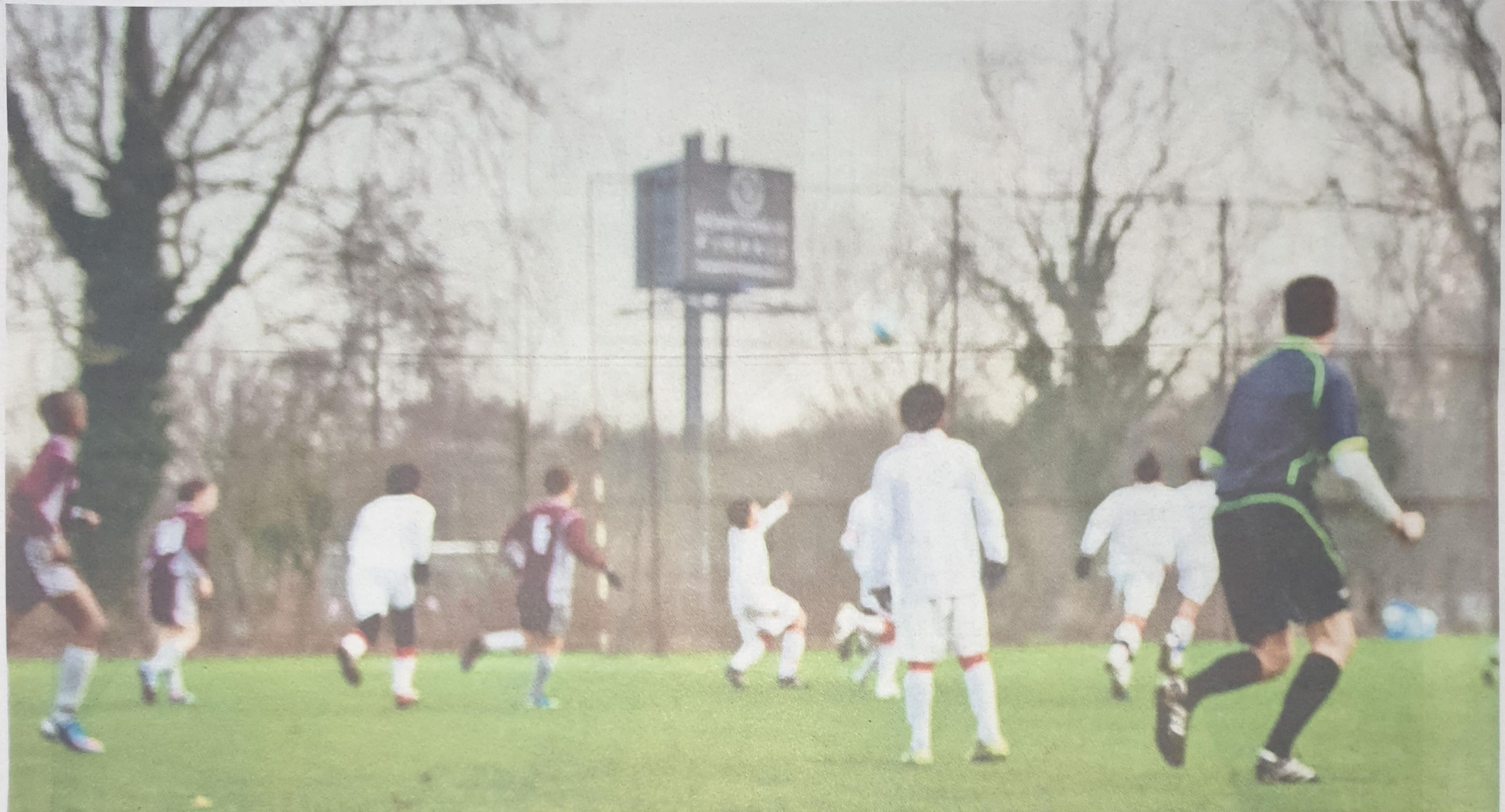

Werken aan waardering voor het vak

VERVOLG VAN PAGINA 3

In heel Nederland hebben nog geen honderd clubs dat certificaat, terwijl er een kleine drieduizend amateurvoetbalclubs zijn. De West-Brabantse vertegenwoordiging: Altana, MOC'17 en VV Zundert. „We zijn negen jaar geleden begonnen met ons beleid”, vertelt Stefan Lammerse, de scheidsrechtercoördinator van voetbalvereniging Zundert. „Iedere jeugdspeler van 13 jaar doet bij ons een cursus om bij de pupillen te mogen fluiten. Daarna mogen ze zelf kiezen of ze doorgaan. Er zijn er best wat die dat doen. Op deze manier heb je een heleboel mensen binnen je club rondlopen die de basis hebben om een wedstrijd te leiden.”

Toch heeft ook Zundert op vrijdagavond weleens moeite met het regelen van een arbiter. „Meestal krijgen wij het wel rond. Ik hoor grotere problemen bij andere clubs. Die betalen mensen om te fluiten. Soms gaan wedstrijden zelfs niet door, omdat er geen arbiter is.”

Agressie

Waar het door komt, daar verschillen de meningen over. De KNVB beweert dat het niet aan de emoties ligt, maar daar denken de verschillende scheidsrechters die we spraken voor dit artikel anders over. Niet alleen binnen de lijnen, maar ook vanuit de dug-out of achter de omheining maken zij de agressie mee. „Waarom zou je je wekelijks laten uitschelden door 22 man”, vraagt één zich hardop af. Het valt op dat het voornamelijk bij de clubscheidsrechters op de lagere niveaus raak is.

Verschuilde regio's hebben een Centrale Organisatie van Voetbal Scheidsrechters (COVS), waar de belangen van scheidsrechters behartigd worden en arbiters contact hebben met elkaar. Ook De Langstraat heeft een COVS, met als voorzitter Roel van der Werff (58). Hij fluit als KNVB-scheidsrechter en heeft zelf nog nooit een incident met agressie meegemaakt. Wel kent hij de voorbeelden van vooral clubscheidsrechters. Van der Werff denkt dat het een algemene tendens is in de maatschappij. „Kijk naar de demonstranten tegenover de politie. Vroeger hadden mensen respect voor de agent en spelers voor de scheidsrechter. Daar keek je tegenop, je hield je mondje dicht.”

De 19-jarige Tim Regelmann is zo'n clubscheidsrechter. Hij woont en studeert in Breda, maar fluit wedstrijd-

den van oudere jeugdteams in Almelo en omgeving. „Het is geen heel dankbaar werk. Ik ben weleens onder begeleiding van het veld af geleid. Toevallig kwamen mijn ouders toen kijken. Die hoorden na afloop in de kantine mensen zeggen dat ze 'de scheidsrechter nog wel even zouden opwachten'. Dat is gelukkig niet gebeurd, maar vooral mijn moeder is daar heel erg van geschrokken.” Toch geniet hij wekelijks van zijn hobby. „Ik vind het leiden van een groep heel mooi, daar leer ik van. Als scheidsrechter heb ik veel invloed op een wedstrijd. Als ik na afloop een oprecht bedankje krijg van de spelers, dan geniet ik daar echt van.”

Ook Marco Albers, een 55-jarige clubscheidsrechter van de Nispense Sport Vereniging NSV, merkt dat de lontjes korter worden. „Zowel van spelers als van bijvoorbeeld vaders langs de kant”, zegt hij. „Ik denk dat de toenemende agressie echt een van de hoofdoorzaken is voor het tekort. Ik had laatst twee jongens langs de lijn staan, die wel interesse hadden om scheidsrechter te worden. Toen leidde ik een enorme zeikwedstrijd, waarin ik continu commentaar kreeg. Nou, die zijn dus iets anders met hun vrije tijd gaan doen.”

Albers beleefde zelf ook een nare ervaring: „Ik ben een paar maanden geleden bedreigd. Een speler maakte in de kantine een schietbeweging naar mij met zijn hand en zei dat ik 'de rest van mijn leven over mijn schouder moest kijken'. De Roosendaler, die al jarenlang fluit, denkt echter niet aan stoppen. „Ik laat me niet intimideren. Ik heb een kantoorbaan en dit is mijn manier om fit te blijven. Ik vind bij veel verenigingen de sfeer na afloop in de kantine ook gezellig.”

De 24-jarige Rik van Opstal uit Rijen fluit vooral wedstrijden in zijn woonplaats, Gilze of bij voetbalclub Reeshof in Tilburg. „Ik vind het mooi om een wedstrijd in goede banen te leiden.” Toch heeft hij de afgelopen jaren weleens getwijfeld. „Het kost best veel tijd, vanaf de voorbereiding totdat je thuis bent als scheidsrechter. En als je dan alleen maar commentaar krijgt, zakt het plezier wel weg. In het begin werd er naar je geluisterd, de laatste jaren lijkt het steeds normaler dat mensen tegen de scheidschelden. Je kunt soms echt niks goed doen. Dan begin je ook aan jezelf te twijfelen.”

Irene '58 uit Den Hout is een voorbeeld van een club die moeite heeft met het regelen van scheidsrechters. Vrijwilligers vinden is al een enorme opgave en een scheidsrechterbeleid opzetten is niet noodzakelijk om

de club draaiende te houden. Voorzitter Niek de Jongh heeft de beschikking over twee vaste clubarbiters voor twintig teams. „We moeten iedere week spelers uit seniorenelftallen vragen om hun eigen wedstrijd te fluiten. Dat is lastig. Zij komen om te voetballen, niet om te fluiten. Er is weinig aanwas. De ouderen stoppen, de jeugd staat niet op. Ook al bieden wij ze aan een opleiding te volgen. Iedereen heeft het tegenwoordig druk.”

Scherprechter

Lammerse van VV Zundert kent de voorbeelden van oplossingen zoals De Jongh ze noemt. „Ik hoor verhalen over verenigingen die spelers verplichten een pupillenwedstrijd te fluiten, als ze geel hebben gepakt in hun wedstrijd. Bij andere moeten vaders het duel van hun kind leiden. Maar wat doe je dan als je zoon neergehaald wordt? Wie is de onafhankelijke scherprechter?”

De incidenten lijken zich vooral voor te doen op lager niveau. Daar waar clubarbiters fluiten. Bredanaar Ronald Mol (35) fluit inmiddels zeven jaar als KNVB-scheidsrechter. Hij geniet ieder weekend weer. „Ik baal ervan dat ik niet eerder ben begonnen. Ik vind het fantastisch om te doen. Ik hou van voetbal, ben sportief en sociaal bezig en kan een positieve stempel op een wedstrijd drukken. Ik leer veel op persoonlijk vlak, bijvoorbeeld over leiderschap, omgaan met weerstand en impopulaire beslissingen nemen.”

Hij krijgt regelmatig complimenten bij wedstrijden die hij fluit. „Ja, soms reageren spelers emotioneel. Zo was ik zelf ook. Dat hoort bij de sport en vind ik juist wel mooi. Het gaat erom hoe je daarop reageert. En dat je zelf ook groot genoeg bent om fouten toe te geven. Daar leer je alleen maar van.”

Mol zegt veel respect te hebben voor clubarbiters. „Ik benijd hen niet. Zij hebben de schijn van subjectiviteit vooraf al tegen.” Hijzelf en zijn collega's zien het tekort ook en komen met verschillende oplossingen. De meest gehoorde is: laat spelers zelf maar eens ervaren hoe moeilijk het is om een wedstrijd te leiden. Mol: „Ik heb als voetballer ook heel veel gele kaarten gekregen, omdat ik liep te zeiken op de scheidsrechter. Toen ik het zelf ging doen, merkte ik pas hoe lastig het is. Je moet in een split second een beslissing nemen. Voer eenzelfde systeem als bij hockey in: laat iedere jeugd-speler eens een wedstrijd fluiten. Dan komt de waardering voor het vak vanzelf.”